

ภาวะผู้นำดิจิทัลของนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*

Digital Leadership of Educational Academics under Local Administrative Organizations

ณัฐภา หรรสนภา, เปียงกาฬ ภูพานยาง และบุญจวบ บุญจันทร

Nathda Hannapha, Piangkhae Poopayang and Banjob Boonchan

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

Chaiyaphum Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: pai25249417@gmail.com

บทคัดย่อ

นักวิชาการศึกษามีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ภาวะผู้นำดิจิทัลของนักวิชาการศึกษาจึงมีความสอดคล้องกับความต้องการด้านเทคโนโลยีที่เข้ามามีอิทธิพลต่อการพัฒนาองค์กร บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของนักวิชาการศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการศึกษาพบว่าภาวะผู้นำดิจิทัลของนักวิชาการศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์ดิจิทัล นักวิชาการศึกษาสามารถกำหนดนโยบาย สร้างวิสัยทัศน์ดิจิทัลที่ชัดเจน และกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ ทางเทคโนโลยีดิจิทัลในสำนัก/กองงานด้านการศึกษา 2) ทักษะดิจิทัล นักวิชาการศึกษาสามารถใช้เครื่องมือ สื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีอย่างคล่องแคล่ว บุคลากรสามารถพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้สอดคล้องกับกลยุทธ์และเป้าหมายของสำนัก/กองงานด้านการศึกษา 3) ทักษะการสื่อสาร นักวิชาการศึกษาสามารถตีความ วิเคราะห์แยกแยะเนื้อหาจากสื่อต่างๆ และสามารถนำสื่อดิจิทัลมาใช้ในการสื่อสารเพื่อให้บรรลุประสงค์ที่กำหนดไว้ 4) การทำงานเป็นทีม นักวิชาการศึกษาสามารถนำบุคคลเข้ามาปฏิบัติงานร่วมกันเป็นผู้ประสานงานที่มีประสิทธิภาพ ช่วยเหลือทีมงานให้สามารถหาข้อยุติความขัดแย้งในลักษณะเชิงบูรณาการ 5) การใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน นักวิชาการศึกษาสามารถ นำเทคโนโลยีมาใช้ในกระบวนการดำเนินงาน วิจัย และประเมินระบบการบริหารจัดการงานการศึกษาในสำนัก/กองงานด้านการศึกษา

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำดิจิทัล; นักวิชาการศึกษา

*ได้รับบทความ: 5 กุมภาพันธ์ 2567; แก้ไขบทความ: 17 มิถุนายน 2567; ตอรับตีพิมพ์: 22 มิถุนายน 2567

Received: February 5, 2024; Revised: June 17, 2024; Accepted: June 22, 2024

Abstract

Educators are people who play an important role in organizing education in local administrative organizations. In an era of rapid change, the digital leadership of educator is in line with the advancements in technology that influence organizational development. This article aims to study the digital leadership of educators under local government organizations. The results of the study found that the digital leadership of educators under local government organizations has 5 elements: 1) digital vision, educators can set policy, create a clear digital vision, and set indicators for success in digital technology in the unit/education division. 2) Digital skills, educators can use tools, media, equipment and technology fluently. Personnel can develop and apply digital technology in line with the strategies and goals of the unit/education division. 3) Communication skills, educators can interpret, analyze and differentiate content from various media and can use digital media to communicate to achieve the stated objectives. 4) Working as a team, educators can bring people to work together, becoming effective coordinators, helping the team to find a resolution to conflicts in an integrated manner. 5) Using technology in administration, educators can use technology in the process of operating, diagnosing, and evaluating the educational management system in the unit/education division.

Keywords: Digital Leadership; Educators

1. บทนำ

ปัจจุบันเทคโนโลยีดิจิทัลมีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว และได้เข้ามามีบทบาทมากยิ่งขึ้นทั้งในชีวิตประจำวันและในระบบเศรษฐกิจโลก รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้มียุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) เพื่อเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. 2561-2580) ซึ่งเป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาเศรษฐกิจและ

สังคมดิจิทัลของประเทศ ระยะ 20 ปีที่กำหนดทิศทางการขับเคลื่อนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ ด้วยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเตรียมความพร้อมให้บุคลากรทุกกลุ่มมีความรู้และทักษะที่เหมาะสมต่อการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561)

นอกจากนี้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดแนวนโยบายด้านการศึกษาในมาตรา 69 รัฐพึงจัดให้มีและส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างความสามารถของคนในชาติ ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (อดุลย์ วรรณะปะกะ และปัทมา จันทพันธ์, 2566) แสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำดิจิทัลมีอิทธิพลต่อการขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังที่กล่าวข้างต้นภายในองค์กร เนื่องจากผู้นำเป็นผู้กำหนดทิศทางขององค์กร และผู้นำถือเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร ในยุคที่เทคโนโลยีมีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ภาวะผู้นำดิจิทัล (Digital Leadership) จะต้องรู้จักปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง รู้เท่าทันเทคโนโลยี ยอมรับเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ในการทำงาน รู้จักพัฒนาและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมได้อย่างหลากหลายเพื่อให้องค์กรสามารถดำรงอยู่ได้และสามารถแข่งขันกับองค์กรอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนับเป็นองค์กรหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษามาตั้งแต่ในอดีตและยังมีบทบาทมากยิ่งขึ้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น พ.ศ. 2566-2570 โดยมีวิสัยทัศน์ “ประชาชนในท้องถิ่นได้เรียนรู้ตลอดชีวิต บนพื้นฐานความเป็นไทยตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีทักษะในศตวรรษที่ 21 ดำรงชีวิตอย่างมีความสุขและยั่งยืน” และมีแนวนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็น

องค์กรดิจิทัลตามแผนปฏิบัติการดิจิทัล มีพันธกิจในการพัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้พร้อมขับเคลื่อนองค์กรไปสู่การเป็นองค์กรดิจิทัล ซึ่งบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาและเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการปฏิบัติงานด้านการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นั่นคือ นักวิชาการศึกษา ซึ่งปฏิบัติงานภายใต้การกำกับและนำตรวจสอบ งานด้านการปฏิบัติการ ด้านการวางแผน ด้านการประสานงาน และด้านการบริการ วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาจัดทำข้อเสนอนโยบายแผน มาตรฐานการศึกษาเสนอต่อผู้บริหาร (สำนักงานคณะกรรมการกลางข้าราชการองค์กรบริหารส่วนจังหวัด, 2558) ซึ่งนักวิชาการศึกษาที่เหมาะสมกับโลกในยุคดิจิทัลจะต้องมีความรอบรู้และเข้าใจเทคโนโลยีสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มศักยภาพและทำให้การจัดการด้านการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จต่อไป

อย่างไรก็ตามจากการศึกษาพบว่า นักวิชาการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีปัญหาในการปฏิบัติงานโดยไม่สามารถใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะมีบุคลากรบางคนผ่านการอบรมมาแล้วแต่ก็ไม่สามารถใช้งานได้อย่างครบถ้วน และมีการใช้งานในระบบอย่างไม่ถูกต้องในแต่ละด้านทั้งด้านการปฏิบัติการ ด้านการวางแผน ด้านการประสานงาน และด้านการบริการ ซึ่งมีการทำงานเกี่ยวข้องกันในแต่ละด้านและมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้การปฏิบัติงานในองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น มีประสิทธิภาพ เนื่องจากนักวิชาการศึกษายังขาดภาวะผู้นำที่ดีจึงทำให้เกิดกรณีปัญหาดังกล่าว (ยุวกรณ์ คำชมภู และศรฐา วรณกุล, 2564)

ด้วยเหตุผลนี้ การศึกษาภาวะผู้นำที่ดีของนักวิชาการศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาวะผู้นำที่ดีมีความสำคัญอย่างยิ่งซึ่งจะเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนานักวิชาการศึกษาให้มีภาวะผู้นำที่ดี ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานภายในองค์กรเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

2. ภาวะผู้นำ

ภาวะผู้นำเป็นความสามารถในการนำ (Capacity or ability to lead) ภาวะผู้นำมีความจำเป็นต่อการบริหารงานของผู้บริหาร และเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กรที่จะดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับทักษะการบริหารงานของผู้บริหารว่าได้มีการนำภาวะผู้นำมาใช้มากน้อยเพียงใดอันเป็นสิ่งที่จะนำพาองค์กรนั้นให้ประสบความสำเร็จ ภาวะผู้นำเป็นความสามารถของบุคคลที่สามารถชักจูง โนมน้าวให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลปฏิบัติตามความต้องการความคิดเห็นด้วยความเต็มใจ (เดชา ลุนาวงค์, 2564, หน้า 26) โดยใช้ศิลปะหรือกระบวนการของบุคคลคนหนึ่งที่สามารถ โนมน้าวกระตุ้นหรือใช้อิทธิพลจูงใจผู้ร่วมงานมาประสานกัน (พิชญ์พิมล สุนทวงค์, 2565, หน้า 10) สร้างแรงบันดาลใจ มุ่งสู่ความสำเร็จ และเกิดจากความร่วมมือกันปฏิบัติงาน จนสำเร็จ

ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดี (วิวัฒน์ การุณวงศ์, 2564, หน้า 26) โดยอาศัยการทุ่มเททั้งกำลังกาย ความคิด ความสามารถ และปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ (อภิตีขาม เจะหะ, 2564, หน้า 6) โดยมีทัศนคติหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงการยอมรับ เชื่อมั่นและเต็มใจในการปฏิบัติงาน (ไพบวัน วงพะจัน, 2565, หน้า 18) โดยใช้ความสามารถในการติดต่อพบปะเจรจาของบุคคล (Likert, 1961, p. 273) ที่สะท้อนจุดมุ่งหมายที่มีร่วมกันระหว่างผู้นำและผู้ตาม (Draft, 2005, p. 5) โดยการโนมน้าวเพื่อให้บุคคลในองค์กรหรือผู้ตามเกิดความร่วมมือ (เรณู ภู่อ่อน, 2565, หน้า 32) ให้ทำตามในสิ่งที่ตนเองต้องการได้ (O'Leary, 2002, p. 514) กระตุ้นให้สมาชิกในองค์กรปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเต็มศักยภาพไปในทิศทางที่ดี (วงศ์กร เพียรชนะ, 2566, หน้า 25) สามารถปฏิบัติงานให้องค์กรประสบผลสำเร็จ (Yukl, 2010, p. 5) เพื่อขับเคลื่อนองค์กรให้ปฏิบัติตามภารกิจตามแผนงาน เพื่อบรรลุเป้าประสงค์ขององค์กร (ศิริพงษ์ กลั่นไพฑูรย์, 2564, หน้า 18)

3. ภาวะผู้นำที่ดี

ภาวะผู้นำที่ได้รับความสนใจตรงต่อความต้องการและเหมาะสมกับโลกในยุคดิจิทัล ซึ่งถือเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนผ่านที่ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีเข้ามามีอิทธิพล ต่อการพัฒนาองค์กรเป็นอย่างมาก นั่นคือ ภาวะผู้นำที่ดี (ภูริรัตน์ สุกใส, 2565, หน้า 1) ซึ่งนักวิชาการศึกษาต้องมีวินัยในการนำพาองค์กรไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล เพื่อให้สามารถแข่งขันได้และคล่องตัวใน

ดิจิทัลและโซเชี่ยลมีเดียที่พัฒนาอย่างรวดเร็ว (Shine, 2022) เป็นการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการศึกษาจากรูปแบบเดิมที่ผ่านมาในอดีต (Crompton, 2018) บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลผสมผสานระหว่างทรัพยากร ฮาร์ดแวร์ และเทคโนโลยี เช่น อุปกรณ์พกพา แอปพลิเคชันการสื่อสารและเว็บไซต์ มาจัดการศึกษาแบบยั่งยืน (Yusof, Yaakob & Ibrahim, 2019, pp. 1481-1485) นักวิชาการศึกษาต้องใช้ความรู้ความสามารถในด้านดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานในองค์กร สนับสนุนบุคลากรให้มีการนำดิจิทัลเข้าไปใช้ในการทำงาน (ชุดิรัตน์ กาญจนธนะชัย, 2562, หน้า 15) มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการปฏิบัติงาน (กันตชาติ กุดนอก, 2565, หน้า 14) โดยกำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในการกำหนดทิศทางอย่างมีขั้นตอนเป็นระเบียบแบบแผนในการสร้างวัฒนธรรมความร่วมมือกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย (สุชญา โกมลวานิช, 2563, หน้า 5) ได้อย่างสอดคล้องกับบริบทและความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน (ดาวรรุณณ ถวิลการ, 2564, หน้า 135; ฐริรัตน์ สุกใส, 2565, หน้า 19) สนับสนุนทรัพยากรโดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาบูรณาการในการงานการศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบททางการศึกษา (จิราภรณ์ ปรกรณ์, ทวีศิลป์ กุลนภาตล และสมบุรณ์ บุรศิริรักษ์, 2565, หน้า 396-410; Chaemmchoy, 2019) ถ้าหากนักวิชาการศึกษาใช้กลยุทธ์ดิจิทัลมาบริหารจัดการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด (เลอศักดิ์ ตามา และสุมาลี

ศรีพุทธรินทร์, 2564, หน้า 224-240) ภาวะผู้นำดิจิทัล สามารถวัดได้ทั้งในระดับองค์กรและระดับบุคคล (Ritter, 2015) ทั้งนี้เพื่อใช้เทคโนโลยีมาพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ (Miller, 2018, pp. 45-48)

4. องค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัล

นักวิชาการและนักวิจัยศึกษาพบว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลมีทั้งส่วนที่มีมุมมองที่ตรงกันและต่างกัน ดังนี้ 1) วิสัยทัศน์ดิจิทัล (จิรพล สังข์โพธิ์ และคณะ, 2560, หน้า 29; ชุดิรัตน์ กาญจนธนะชัย, 2562, หน้า 29-33; รัตนภรณ์ วัชรอติยาพล, 2563, หน้า 153; เลอศักดิ์ ตามา และสุมาลี ศรีพุทธรินทร์, 2564, หน้า 224-240; กันตชาติ กุดนอก, 2565, หน้า 37; รุจาภรณ์ ลักษณะดี, 2565, หน้า 43-44; Elliott, 2017; Sullivan, 2017) 2) การใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน (ชนกฤต พราหมณ์นก, 2560, หน้า 20-23; รัตนภรณ์ วัชรอติยาพล, 2563, หน้า 153; กันตชาติ กุดนอก, 2565, หน้า 37; รุจาภรณ์ ลักษณะดี, 2565, หน้า 43-44; Fanzo, 2014; Elliott, 2017) 3) ทักษะดิจิทัล (เลอศักดิ์ ตามา และสุมาลี ศรีพุทธรินทร์, 2564, หน้า 224-240; Elliott, 2017; Sullivan, 2017) 4) ทักษะการสื่อสาร (จิรพล สังข์โพธิ์ และคณะ, 2560, หน้า 29; จินณวัตร ปะโคทั้ง, 2561, หน้า 306) 5) การทำงานเป็นทีม 6) การสอนและการเรียนรู้ 7) การสร้างแรงจูงใจ 8) มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวัดผลและประเมินผล 9) มีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 10) การมีความคิดสร้างสรรค์

และ 11) องค์กรแห่งการเรียนรู้

จากการที่นักวิชาการและนักวิจัยได้กล่าวถึงองค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลข้างต้น ผู้เขียนได้นำมาสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลโดยใช้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาจากองค์ประกอบที่มีความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไป สรุปได้ว่าองค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลของนักวิชาการศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์ดิจิทัล 2) ทักษะดิจิทัล 3) ทักษะการสื่อสาร 4) การทำงานเป็นทีม 5) การใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน

5. สรุป

นักวิชาการศึกษเป็นบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องและมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาวะผู้นำดิจิทัลของนักวิชาการศึกษาที่สำคัญ มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์ดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมของนักวิชาการศึกษาที่สามารถกำหนดนโยบาย สร้างวิสัยทัศน์ดิจิทัลที่ชัดเจน และกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จทางเทคโนโลยีดิจิทัลในสำนัก/กองงานการศึกษา สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารงานในสำนัก/กองงานการศึกษา สนับสนุนให้นำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนัก/กองงานการศึกษา เพื่อยกระดับความเป็นเลิศขององค์กร เพิ่มโอกาสในการแข่งขัน และทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล 2) ทักษะดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมของนักวิชาการศึกษาที่สามารถใช้เครื่องมือ สื่อ อุปกรณ์และเทคโนโลยีอย่างคล่องแคล่ว สามารถพัฒนาและ

ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้สอดคล้องกับกลยุทธ์และเป้าหมายของสำนัก/กองการศึกษาสามารถออกแบบกระบวนการและการให้บริการด้วยระบบดิจิทัล เป็นผู้นำในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงด้านดิจิทัลในสำนัก/กองการศึกษา เพื่อยกระดับศักยภาพองค์กร อีกทั้งควบคุมกำกับและปฏิบัติตามกฎหมาย จริยธรรมด้านดิจิทัล 3) ทักษะการสื่อสาร หมายถึง พฤติกรรมของนักวิชาการศึกษาที่แสดงออกถึงความรู้ความสามารถในการสื่อสารที่ดี มีความชัดเจน สามารถตีความ วิเคราะห์แยกแยะเนื้อหาจากสื่อต่างๆ และสามารถถ่ายทอดเนื้อหาโดยอาศัยศิลปะการพูดนำสื่อดิจิทัลมาใช้ในการสื่อสาร สามารถให้คำแนะนำหรือชี้แนะ ชูใจผู้อื่นไปสู่การปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุประสงค์ที่กำหนดไว้ 4) การทำงานเป็นทีม หมายถึง พฤติกรรมของนักวิชาการศึกษาที่สามารถนำบุคคลเข้ามาปฏิบัติงานร่วมกัน มีเป้าหมายร่วมกัน กำหนดบทบาทและมอบหมายงานให้ทีมงานด้วยความเหมาะสมชัดเจน สร้างความไว้วางใจ ความสามัคคีในทีมให้เกิดขึ้น เป็นผู้ประสานงานที่มีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วมดำเนินงานในทีมช่วยเหลือทีมงานให้สามารถหา ข้อยุติความขัดแย้งในลักษณะเชิงบูรณาการ 5) การใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน หมายถึง พฤติกรรมของนักวิชาการศึกษาสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการกระบวนการดำเนินงาน บริหารงานการศึกษา สามารถวิเคราะห์ วินิจฉัยและประเมินระบบการบริหารจัดการงานการศึกษาในสำนัก/กองการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มขยายขีดความสามารถเชิงวิชาชีพของ

ทีมงาน สนับสนุนครูและบุคลากรในการเชื่อมโยง สร้างและใช้ระบบเทคโนโลยีสำหรับการบริหารและ ปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ขับเคลื่อนไป ข้างหน้าตามเป้าหมายที่กำหนด

6. องค์ความรู้ที่ได้รับ

นักวิชาการศึกษาสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นต้องมีภาวะผู้นำดิจิทัลเนื่องจากยุค ดิจิทัลเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนผ่านที่ความเจริญ ก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีเข้ามามีอิทธิพลต่อการ พัฒนาองค์กรเป็นอย่างมาก ภาวะผู้นำดิจิทัลของ นักวิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์ดิจิทัล 2) ทักษะดิจิทัล 3) ทักษะการสื่อสาร 4) การทำงาน เป็นทีม 5) การใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน อย่างไรก็ตาม ยังมีองค์ประกอบที่น่าสนใจแต่ไม่ ผ่านเกณฑ์การคัดสรรตามเกณฑ์ ประกอบด้วย การสร้างแรงจูงใจ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใน การวัดผลและประเมินผล มีจริยธรรมในการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ การมีความคิดสร้างสรรค์ และการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้แสดงเป็นกรอบ แนวคิดองค์ประกอบภาวะผู้นำดิจิทัลของนัก วิชาการศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

- กันตชาติ กุดนอก. (2565). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จิณณวัตร ปะโคทั้ง. (2561). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

- จิรพล สังข์โพธิ์ และคณะ. (2560). *ภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรยุคดิจิทัล กรณีศึกษา: องค์กรไอทีและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับไอทีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยนวัตกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จิราภรณ์ ปกรณ์, ทวีศิลป์ กุลนาคัด และสมบุญ บวรศิริรักษ์. (2565). รูปแบบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารรัชต์ภาคย์*, 16(48), 396-410.
- ชุตีรัตน์ กาญจนธนะชัย. (2562). *ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหามงกุฎราชวิทยาลัย.
- ดาวรรุณณ ถวิลการ. (2564). *ภาวะผู้นำดิจิทัล*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เดชา ลุนาวงค์. (2564). *โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ธนกฤต พราหมณ์นง. (2560). การศึกษาองค์ประกอบด้านภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ. *วารสารศรีปทุมปริทัศน์ ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 17(1), 20-23.
- พิชญ์พิมล สุนทวงค์. (2565). *แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไพวัน วงพะจัน. (2565). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของพนักงานครูในมหาวิทยาลัยพะเยา*. (วิทยานิพนธ์รัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว). (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ภูริรัตน์ สุกใส. (2565). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดอุดรธานี*. (การค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ยุวกรณ์ คำขมภู และศุภา วรณกุล. (2564). *การรับรู้เทคโนโลยีสารสนเทศที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (e-LAAS) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำพูน*. (วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต). ลำพูน: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

- รัตนารณ วัชรอติยาพล. (2563). *ตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต).* นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหามงกุฎราชวิทยาลัย.
- รุจาภรณ์ ลักษณะดี. (2565). *ภาวะผู้นำการดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตบ้านบึง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต).* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.
- เลอศักดิ์ ตามา และสุมาลี ศรีพุทธรินทร์. (2564). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. *วารสารรัชต์ภาคย์*, 15(38), 224-240.
- วีรวัฒน์ การณวงศ์. (2564). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือเหล่านักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต).* ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ศิริพงษ์ กลั่นไผ่พวย. (2564). *รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์การศึกษาดุสิตบัณฑิต).* พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สำนักงานคณะกรรมการกลางข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด. (2558). *มาตรฐานกำหนดตำแหน่งนักวิชาการศึกษา.* เข้าถึงได้จาก <http://www.thailocalmeet.com/bbs/PC-local/Position3/3803%20.pdf>
- สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). *แผนแม่บทการส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล พ.ศ. 2561-2565.* เข้าถึงได้จาก <https://www.depa.or.th/storage/app/media/file/depa-Promotion-Plan-Book61-65.pdf>
- สุขญา โกมลวานิช. (2562). *องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต).* ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อดุลย์ วรรณปะกะ และปัทมา จันทพันธ์. (2566). *ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือเหล่านักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต).* สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อิตติขาม เจะหะ. (2564). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2. (การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต).* ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

- Chaemmchoy, S. (2019). *School Management in Digital Era*. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Crompton, H. (2018). *Education Reimagined: Leading System wide Change with the ISTE Standards*. USA: International Society for Technology in Education.
- Elliott, T. (2017). *Digital Leadership: A Six-Step Framework for Transformation*. Retrieved from <https://1th.me/ZQPLH>
- Fanzo, B. (2014). *11 Quotes Digital Leaders Must Lead*. Retrieved from <https://www.slideshare.net/BrianFanzo/11-quotes-digitalleaders-must-live-by>
- Miller, C. (2018). Digital Leadership: Using the Internet and Social Media to Improve the Lives, Well-Being and Circumstances of Others. *Journal of Family and Consumer Sciences, Alexandria*, 110(1), 45-48.
- Ritter, J. (2015). *Digital Leadership*. Retrieved from <https://searchcio.techtarget.com/definition/digital-leadership>
- Shine, K. (2022). *Characteristics of Digital Leadership*. Retrieved from https://digitalmarketinginstitute.com/resources/lessons/digital-leadership_characteristics-of-digital-leadership_lxig
- Sullivan, L. (2017). *8 skills every digital leader need*. Retrieved from <https://www.cmswire.com/digital-workplace/8-skills-every-digital-leader-need>
- Yukl, G. A. (2010). *Leadership in Organization*. New York: Prentice-hall.